

*Tarptautinės prekybos komitetas
Pirmininkas*

26.5.2021

Konstitucinių reikalų komiteto
pirmininkui
Antonio Tajani
BRIUSELIS

Tema: Nuomonė dėl ES sutarties 50 straipsnio įgyvendinimo (2020/2136(INI))

Gerb. Pirmininke,

vykdant nurodytą procedūrą Tarptautinės prekybos komitetas nusprendė pateikti nuomonę Jūsų komitetui. 2021 m. gegužės 26 d. posėdyje komitetas nusprendė šią nuomonę pateikti laiško forma.

Tarptautinės prekybos komitetas apsvarstė šį klausimą minėtame posėdyje ir nusprendė paraginti atsakingą Konstitucinių reikalų komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus.

Pagarbiai

(parašas) Bernd Lange

PASIŪLYMAI

A. Kadangi valstybės narės išstojimas iš Europos Sąjungos prilygsta didžiuliam politiniam, ekonominiam ir socialiniam šokui, kurio neigiamus padarinius galima iš dalies sušvelninti tik kruopščiai suplanuotu ir tvarkingai suderėtu susitarimu dėl išstojimo.

B. Kadangi JK išstojimo procesas aiškiai parodė, kad išstojančioji valstybė nebuvo jo iš anksto gerai suplanavusi: tai iliustruoja daugybę kartų keista JK pozicija fundamentaliais klausimais, susijusiais su jos išstojimu, taigi derybos tapo dar sudėtingesnės, be to, nukentėjo ekonominės veiklos vykdytojų pasirengimas bei ES ir JK piliečių galimybės prisitaikyti prie naujosios padėties.

1. Mano, jog ES sutarties 50 straipsnio 3 dalyje nustatytas dvejų metų laikotarpis, skaičiuojamas nuo momento, kai išstojančioji valstybė narė praneša apie išstojimą, po kurio jai nustoja galioti ES sutartys, yra per trumpas, kad būtų galima pasirengti didžiuliams ES ir išstojančiosios valstybės ekonominių ir prekybos santykių pokyčiams, ypač todėl, kad bet koks išstojimas visada reikš chaotišką ekonominių ryšių trūkinėjimą ir reglamentavimo režimų išsiskyrimą; primena, kad per visą dvejų metų laikotarpį visiems ES ekonominės veiklos vykdytojams ir piliečiams bei trečiųjų šalių prekybos partneriams teko susidurti su beprecedenčio masto teisiniu netikrumu.

2. Pabrėžia, kad dėl ES vidaus rinkos integracijos masto valstybės narės išstojimas paveikia visas ekonominės veiklos sritis, todėl teisiniai ir administraciniai suderinimai būtini visais ES, valstybių narių ir vietos lygmenimis, o juos turi lydėti informavimo kampanijos ir išsamūs rekomendaciniai dokumentai, kaip buvo pranešimų apie rengimąsi ir parengtį „Brexit“ui“, kuriuos Komisija skelbė rengiantis JK išstojimui, atveju, aiškiai suvokiant, kad trukdžių nebūtų išvengta nei tvarkingo susitarimu pagrįsto išstojimo, nei išstojimo be suderėto susitarimo atveju.

3. Pažymi, kad dėl valstybės narės išstojimo susidurta su beprecedenčiais teisiniais padariniais ES tarptautinių įsipareigojimų požiūriu, pirmiausia kalbant apie būtinybę iš naujo derėtis dėl tarifinių kvotų, dėl kurių buvo susitarta PPO lygmeniu, siekiant atsižvelgti į išstojančiosios valstybės narės naudotą kvotos dalį, taip sudarant galimybę trečiosioms šalims kelti papildomus reikalavimus dėl patekimo į rinką; mano, kad, išstojant JK, ES tarifinių kvotų klausimas iš principo išspręstas gerai, iš pradžių patvirtinus vidinį teisėkūros procedūra priimamą aktą, kuriuo buvo nustatytos naujai paskirstytos ES kvotos dalys (konkrečiai – Reglamentą (ES) 2019/216¹), o tada – įsitraukiant į derybas su trečiosiomis šalimis PPO lygmeniu, nors teisinių PPO lygmens nuostatų klausimui dėl muitų sąjungos iširimo spręsti nėra.

4. Atsižvelgdamas į didelį valstybės narės išstojimo iš ES poveikį ekonomikai ir prekybai, rekomenduoja Konstitucinių reikalų komitetui labiau įtraukti Tarptautinės prekybos komitetą pradėdant ankstyviausiais derybų dėl išstojimo proceso etapais, nes tai būtų naudinga išstojimo procesui prekybos politikos požiūriu valdyti.

¹ 2019 m. sausio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/216 dėl tarifinių kvotų, nustatytų Sąjungai skirtame PPO sąraše, paskirstymo po Jungtinės Karalystės išstojimo iš Sąjungos, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 32/2000 (PE/71/2018/REV/1, OL L 38, 2019 2 8, p. 1–25).